

2022.

SMJERNICE ZA IZRADU STRATEGIJE
RAZVOJA TURIZMA NA PODRUČJU
TUZLANSKOG KANTONA ZA PERIOD
2022.-2027. GODINA

Tuzla, juni 2022. godine

Na osnovu člana 5. i 9. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), i člana 9. stav (4) Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 74/19), a u vezi sa članom 19. stav (2) Zakona o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/17), Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) donijela je Odluku o izradi Strategije razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina (u daljem tekstu: Strategija razvoja turizma).

Prema navedenom Zakonu, Strategija razvoja turizma predstavlja sektorski strateški dokument nadležnih institucija Federacije i kantona koji definira javne politike, pravce, ciljeve i resurse razvoja sektora i proizlazi iz integrisane strategije razvoja. Sektorskim strategijama kantona se utvrđuju ciljevi i prioriteti sektora, način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje, te predstavlja podlogu za izradu DOB-a i budžeta kantona, Programa javnih investicija kantona, kao i trogodišnjeg i godišnjeg plana rada kantonalnih organa uprave.

Sektorska strategija kantona se izrađuje na osnovu Strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Sektorske strategije kantona donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Proces pripreme Strategije razvoja turizma će se odvijati u skladu sa odredbama Zakona i Uredbe o izradi starteških dokumenata u FBiH te će se koristiti i iskustva u pripremi strateških i sektorskih strateških dokumenata u Federaciji BiH, Bosni i Hercegovini i zemljama okruženja kroz sistematično poređenje sa drugim administrativnim regionima, kako bi se u obzir uzeli unutrašnji i vanjski faktori, koji utiču na konkurenčnu poziciju turizma u Tuzlanskom kantonu. Koristit će se i Izvještaj o razvoju koji Federalni zavod za programiranje razvoja izrađuje svake godine, izvještaji o razvoju Kantona kojeg Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona izrađuje svake godine, izvještaji o radu i implementaciji sektorskih strateških dokumenata, kao i naučene lekcije iz procesa njihove pripreme i implementacije. Dodatno u izradi Strategije razvoja turizma kantona koristit će se podaci i iskustva stečena u procesu izrade Strategije razvoja Kantona za posmatrani planski period, te dugogodišnja iskustva iz procesa razvojnog planiranja i provedbe strategija razvoja u Tuzlanskom kantonu, na nivou Federacije BiH, te drugih kantona i jedinica lokalne samouprave.

Ovakav dokument treba da definira viziju razvoja sektora turizma, sektorske razvojne ciljeve i sektorske prioritete za Kanton, ali i kreira strateški okvir za povlačenje finansijskih sredstava iz domaćih i vanjskih izvora. S tim u vezi, u procesu izrade Strategije razvoja turizma posebno je važno osigurati dosljednu primjenu načela planiranja utvrđenih Zakonom koji trebaju biti ugrađeni u sve faze procesa razvojnog planiranja i jasno vidljivi u svim elementima ovog strateškog dokumenta, a naročito:

- a) usklađeni pristup razvojnem planiranju, programiranju, finansiranju i upravljanju razvojem svih nivoa vlasti u Federaciji, time i Kantonu i JLS;

- b) odgovornost, efektivnost i efikasnost javnih institucija Kantona u procesu razvojnog planiranja i implementacije razvojnih prioriteta;
- c) OMK između svih višeg i nižih nivoa vlasti u procesu zajedničkog razvojnog planiranja i realizacije razvojnih prioriteta;
- d) jednakopravnost spolova i jednake mogućnosti za sve građane Kantona u svim fazama razvojnog planiranja i upravljanja razvojem;
- e) horizontalna i vertikalna koordinacija među nadležnim institucijama u procesima razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u Kantona i usklađenost razvojnih prioriteta;
- f) komplementarnost koja podrazumijeva da se razvojne aktivnosti različitih institucija i nivoa vlasti međusobno nadopunjaju u cilju multiplikacije razvojnih efekata;
- g) partnerstvo, javnost i transparentnost svih nivoa vlasti u Federaciji u procesu razvojnog planiranja, implementacije, finansiranja, monitoringa, evaluacije i izvještavanja o razvojnim procesima.

Operativni proces izrade Strategije razvoja turizma koordinira i vodi Ekonomski fakultet u Tuzli, dok se kroz radna tijela i druge koordinacione i participatorne mehanizme osigurava učešće nadležnih institucija Tuzlanskog kantona, viših nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave, poslovne zajednice, nevladinog sektora, te ostalih socio-ekonomskih aktera i zainteresiranih strana. U ovom procesu će biti jako važna uloga Radnog tijela koje će imenovati Vlada Tuzlanskog kantona na prijedlog resornog Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, čija je svrha vertikalna i horizontalna koordinacija procesa izrade Strategije razvoja Kantona, kako bi se osiguralo harmonizirano učešće svih institucionalnih i socio-ekonomskih aktera. Pored toga, Radno tijelo će razmatrati i davati preporuke o ključnim razvojnim prioritetima u Kantonu, o strateškoj platformi, kao i o cjelokupnom dokumentu Strategije razvoja turizma. Strategiju razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona donosi Skupština Tuzlanskog kantona, na prijedlog Vlade Kantona.

II Radna i savjetodavna tijela za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona, njihova svrha, sastav i uloge

Učesnici u procesu izrade Strategije razvoja turizma su institucije Kantona, jedinice lokalne samouprave i socio-ekonomski akteri. Horizontalna i vertikalna koordinacija izrade Strategije razvoja turizma osigurati će se kroz Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona. Ekonomski fakultet u Tuzli, kao operativni nosilac izrade Strategije, će primjenom otvorenog metoda koordinacije i poštujući princip horizontalne i vertikalne koordinacije po potrebi inicirati i formiranje stručnih radnih tijela, kojim će se osigurati učešće prethodno navedenih aktera, u svim fazama procesa izrade Strategije. Usaglašenost sa integriranim Strategijom razvoja Kantona će biti postignuta učešćem i aktivnom participacijom predstavnika Odjeljenja za razvoj Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, kao nadležnog kantonalnog tijela za poslove razvojnog planiranja.

Opis radnih tijela sa ulogama dat je u nastavku.

1. Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

Svrha: Vertikalna i horizontalna koordinacija procesa izrade Strategije razvoja turizma kako bi se osiguralo harmonizirano učešće svih institucionalnih i socio-ekonomskih aktera.

Sastav: Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Odjeljenje za razvoj Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, lokalne turističke zajednice osnovane na području Kantona, jedinice lokalne samouprave, zainteresirane institucije Kantona kao i drugi socio-ekonomski partneri u Kantonu, čija je djelatnost direktno ili indirektno vezana za turizam.

Uloga: Koordinacija procesa izrade Strategije razvoja turizma u ime resornog Ministarstva kao imenovanog nosioca izrade Strategije od strane Vlade Kantona, razmatranje i davanje preporuka o ključnim razvojnim prioritetima, izraženim u strateškoj platformi, kao i o cjelokupnom dokumentu Strategije razvoja turizma, a prije njihovog dostavljanja Vladu Kantona na razmatranje.

Rok za uspostavu: Završeno

2. Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

Svrha: Izrada svih tehničkih elemenata Strategije razvoja turizma.

Sastav: Osoblje Ekonomskog fakulteta u Tuzli.

Uloga: Pripremne aktivnosti za prikupljanje podataka, priprema, organizacija sastanaka i radionica, priprema tehničkih i stručnih podloga za Koordinacioni tim, razmatranje i usaglašavanje ključnih razvojnih sektorskih izazova i potencijala, usaglašavanje sektorskih razvojnih ciljeva izrada nacrta straške platforme, izrada sektorskih prioriteta, mjera, nacrta i finalnog dokumenta strategije. Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma se uspostavlja aktom Ekonomskog fakulteta u Tuzli i njegovi članovi djeluju u okviru Radnog i četiri operativna tima.

Rok za uspostavu: Završeno

2.1. Koordinacioni tim

Svrha: Operativna koordinacija procesa izrade Strategije razvoja turizma.

Sastav: Osoblje Ekonomskog fakulteta u Tuzli

Uloga: Definiranje metodologije i analitičkih alata u skladu sa savremenim pristupima za održivo planiranje razvoja (npr. ciljevi održivog razvoja, sektorski strateški ciljevi, itd.), koordinacija operativnog procesa izrade Strategije razvoja turizma, osiguravanje kvaliteta procesa i proizvoda u svim fazama izrade Strategije razvoja turizma, te razmatranje i usaglašavanje ključnih dijelova dokumenta.

Rok za uspostavu: Završeno

2.2. Operativni timovi – Tematske grupe

Svrha: U okviru Izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma će se organizirati četiri glavna operativna tima prema oblastima za koje je potrebno razmotriti ključne sektorske izazove i potencijale, identificirati sektorske razvojne ciljeve i kreirati prijedloge sektorskih prioriteta i mjera. U pitanju su sljedeće oblasti: Razvoj turističkog proizvoda, Razvoj turističke infrastrukture, Menadžment i marketing destinacije i Ljudski resursi.

Sastav: Osoblje Ekonomskog fakulteta u Tuzli

Uloga: Definiraju i diskutiraju o stanju u oblasti, potvrđuju moguće akceleratore i prepreke razvoja turizma, fokusiraju pravce razvoja turizma, učestvuju u definiranju vizije razvoja turizma na Tuzlanskom kantonu, definiranju konačnih strateških ciljeva, prioriteta, strateških projekata i mjera.

3. Tematske radne grupe

Svrha: Razmatranje i usaglašavanje ključnih razvojnih sektorskih i međusektorskih izazova i potencijala, usaglašavanje razvojnih ciljeva i odabir prioriteta. Okvirno se organizuju 4 glavne tematske grupe prema oblastima: razvoj turističkog proizvoda, razvoj turističke infrastrukture, menadžment i marketing destinacije i ljudski resursi.

Sastav: Ured premijera Tuzlanskog kantona, članovi Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, Izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma, jedinica lokalne samouprave, akademска zajednica, itd. (cca. 10-20 članova i članica po grupi).

Uloga: Definiraju i diskutiraju o stanju u tematskom području, potvrđuju moguće akceleratore i prepreke razvoja, fokusiraju pravce razvoja, učestvuju u definiranju vizije razvoja turizma TK, definiranju konačnih strateških ciljeva, prioriteta, strateških projekata i mjera.

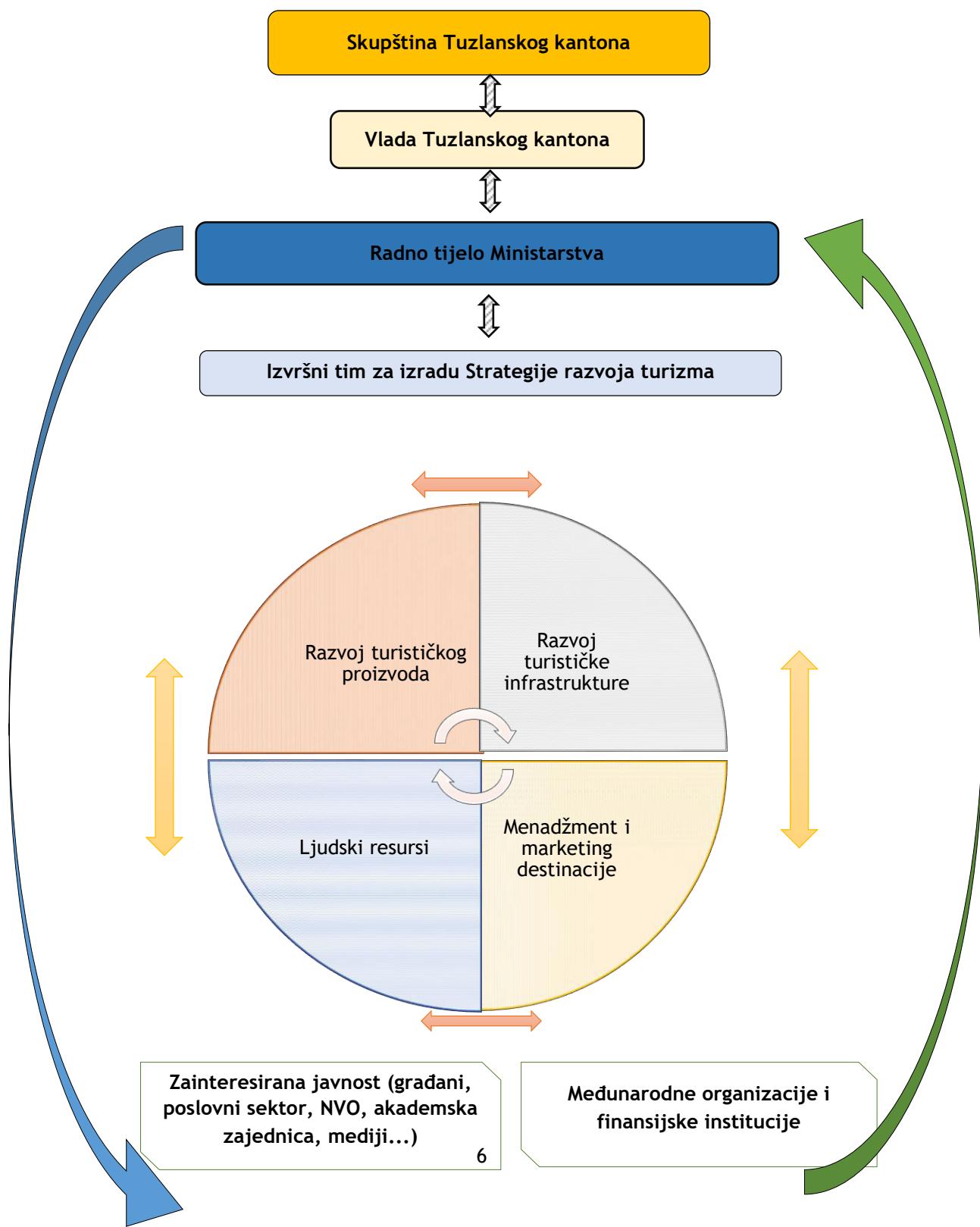
Rok za uspostavu: Završeno

Očekivani rezultati rada Radnih i savjetodavnih tijela za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

U okviru Strategije razvoja turizma, u skladu sa Zakonom o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem, struktura predviđa da najviši hijerarhijski nivo bude sektorski strateški cilj. Svaki strateški cilj se dalje sastoji od sektorskih prioriteta, a prioriteti se dijele na mjere. Dio strategije razvoja turizma su i strateški projekti. Mjere, kroz implementacione dokumente, se dalje razrađuju na aktivnosti/projekte.

Pri tome će biti moguća opcija da se jedan strateški cilj odnosi na više strateških orientacija (Razvoj turističkog proizvoda, Menadžment i marketing destinacije itd.) koje predstavljaju samo jedan „virtuelni“ prostor odnosno jednu logičku cjelinu na osnovu koje će se definirati članovi radnih grupa. Dakle, osnovni gradivni elementi strategije su definirani Zakonom (strateški cilj, prioritet, mjeru, strateški projekat), a ove strateške orientacije su više pomoćni alat kako da dođemo do prethodnog na integriran način

Prikaz tijela u procesu izrade i donošenja Strategije razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina

III Proces izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Proces izrade Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona odvijat će se u nekoliko faza:

Faza I – Priprema za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Faza II – Izrada strateške platforme Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Faza III – Izrada operativnog okvira Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Faza IV – Izrada i usvajanje Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Svaka od faza podrazumijeva niz koraka, kao i različite odgovorne aktere, što će u nastavku biti detaljnije objašnjeno.

3.1. Priprema za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Rok: 20.06.2022. godine

3.1.1. Usaglašavanje sastava i formalna uspostava radnih tijela za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Pripremna faza za izradu Strategije razvoja turizma obuhvata usaglašavanje sastava i formalnu uspostavu radnih tijela za izradu Strategije razvoja turizma. Na prijedlog Ministarstva, Vlada Tuzlanskog kantona firmira radno tijelo za izradu Strategije - Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja dok je, kako ranije pojašnjeno potrebno formalno uspostaviti Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma te četiri tematske podgrupe.

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona – Odjeljenje trgovine i turizma i vodeći konsultant

3.1.2. Priprema opisa poslova i angažman ključnih eksperata

Opis: U okviru pripremne faze, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona je pripremilo opis poslova i sprovedlo proceduru angažmana ključnih eksperata. Najpovoljniji ponuđač je izabran i određen voditelj, kovoditelj, voditelji tematskih grupa, članovi tima za izradu Strategije.

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona

3.1.3. Izrada i usaglašavanje Smjernica i Akcionog plana za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Voditelj i kovoditelj Izvršnog tima za izradu strategije razvoja turizma Kantona je na sastanku upoznao voditelje tematskih grupa i članove timova o zadacima i izvršio raspodjelu istih, nakon čega se pristupiloj kreiranju nacrtu Akcionog plana i nacrtu Smjernica za izradu strategije razvoja turizma, a na osnovu projektnog zadatka Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja. Rezultat ovog koraka je Nacrt Akcionog plana i Nacrt Smjernica za izradu strategija razvoja turizma.

Nosilac aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.1.4. Sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona, a u svrhu upoznavanja sa dinamikom procesa, ulogama i odgovornostima

Opis: U okviru pripremne faze, neophodno je održati sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima za izradu Strategije razvoja turizma, a u svrhu prezentacije dinamike procesa, dodijeljenih ulog i odgovornosti u samom procesu. Sastanak priprema i ko-moderira vodeći konsultant uz ko-moderiranje koordinatora Radno tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja. Tokom sastanka kao input se koristi nacrt Akcionog plana izrade Strategije razvoja turizma, nacrt Smjernica za izradu strategije i projektnog zadatka, te je output sastanka usaglašen i usvojen Akcioni plan i projektni zadatak, kao i Smjernice za izradu Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona.

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona – Odjeljenje trgovine i turizma

3.1.5. Distribucija Uputstva članovima radnih tijela i objavljivanje na web stranici

Opis: Usvojeni Metodološki okvir za izradu Strategije razvoja turizma se distribuira članovima radnih tijela u procesu izrade Strategije razvoja turizma te objavljuje na web stranici Vlade Tuzlanskog kantona.

Nosilac aktivnosti: Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona – Odjeljenje trgovine i turizma

3.2. Izrada i usvajanje strateške platforme Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Rok: 31.07.2022. godine

3.2.1. Analiza i pregled svih važećih strateških dokumenata

Opis: Korak podrazumijeva prikupljanje i analizu svih dostupnih i važećih strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije, Tuzlanskog kantona i šire (sektorski planski dokumenti o okviru EU IPA, strateške odrednice Evropske unije, regionalni strateški dokumenti, zahtjevi EU, Agenda 2030, itd.) i prostorno-planske dokumentacije kako bi se artikulisali trenutni važeći razvojni prioriteti. Korak obuhvata pregled i analizu izvještaja o razvoju Kantona i drugih relevantnih dokumenata.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.2.2. Izrada situacione analize

Opis: U okviru navedenog koraka, angažirani konsultanti pripremaju podloge (tabele) za potrebe prikupljanja podataka o socio-ekonomskim pokazateljima razvoja turizma Tuzlanskog kantona za prethodni petogodišnji period (2017.-2021. godina), uključujući usporedne podatke za Federaciju BiH, gdje je to primjenljivo. Na osnovu navedenih podataka ali i analize važećih strateških dokumenata sa pregledom trenutno važećih razvojnih prioriteta, izvještaja o razvoju, izvještaji o poslovanju preduzeća iz područja turizma, DOB-a, Programa ekonomskih reformi itd. izrađuje se prvi nacrt socioekonomske analize turizma Tuzlanskog kantona. Po potrebi organizuju se konsultacije sa 1-2 ključna praktičara iz Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i svake tematske grupe u svrhu provjere važećih razvojnih pravaca/prioriteta kao i snimanja ključnih razvojnih problema/mogućnosti koje nisu obuhvaćene važećim strateškim okvirom, dopunske radionice po potrebi, te konsultativni sastanak sa Koordinacionim tijelom Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja.

Nosioci: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.2.3. Održavanje SWOT radionica i izrada produbljene analize u tematskim grupama

Opis: U ovom koraku definiraju se ključne prilike, prijetnje, snage i slabosti u tematskim grupama. To će se uraditi održavanjem četiri radionice u četiri tematske grupe koje je potrebno održati na način da se strukturirano dođe do rezultata sa ciljem izrade SWOT matrice. Rezultati ovih radionica će se koristiti za provjeru i nadogradnju kratke situacione analize te na kraju izradu produbljene situacione i SWOT analize.

Na osnovu navedenog, izrađuju se usaglašene tematske/sektorske analize sa ključnim problemima i potencijalima u definiranim oblastima (tematske grupe) kao osnov za šire diskusije i utvrđivanje razvojnih pravaca i definiranje strateških ciljeva.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma / članovi tematskih grupa

3.2.4. Preliminarno definisanje strateških pravaca razvoja turizma, vizije, strateških ciljeva

Opis: Cilj ovog koraka jeste utvrditi kvalitativne razvojne probleme i potrebe na osnovu ulaznih podataka iz pripremljene osnovne analize i dodatnih stručnih podloga koje pripremaju angažirani konsultanti te tematski raspravljati o vlastitim razvojnim snagama i slabostima, vanjski uslovjenim prilikama i prijetnjama u područjima ekonomije, društva, prostora i okoliša i

razvojnog upravljanja, kako bi se odredili ključni okvirni razvojni prioriteti i sektori koji će biti zastupljeni u Strategiji razvoja turizma.

Navedeno se vrši na osnovu nacrta SWOT matrice sa pregledom trenutno važećih razvojnih prioriteta kao i ključnih problema/mogućnosti (koje nisu obuhvaćene važećim razvojnim okvirom a koje su predložili ključni praktičari), podloge za vizioniziranje (Usaglašene analize sa ključnim problemima i potencijalima u tematskim grupama su osnov za šire diskusije i utvrđivanje razvojnih pravaca), Agenda 2030 i Okvir za implementaciju ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini.

Rezultat koraka jesu identifikovane strateški pravci razvoja, predloženi elementi vizije razvoja, strateški ciljevi sa postavljenim ciljnim vrijednostima i indikatorima, kao i okvirni prioriteti.

Korak se realizuje kroz četiri radionice u četiri tematske grupe i kroz sastanak predstavnika radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja sa Izvršnim timom gdje će se izvršiti usaglašavane strateških pravaca, vizije i strateških ciljeva.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma/članovi tematskih grupa/ Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

3.2.5. Izrada Nacrta strateške platforme razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Cilj ovog koraka jeste utvrditi Nacrt Strateške platforme Strategije razvoja turizma sa koja se zasniva na situacijskog analizi i usklađenosti sa svim relevantnim strateškim dokumentima i prostorno-planskom dokumentacijom, strateškim prvcima, vizijom razvoja i strateškim ciljevima i indikatorima.

Rezultat koraka jeste Nacrt Strateške platforme Strategija razvoja turizma.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma /članovi tematskih grupa/ Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

3.2.6. Sastanak Radnog tijela u svrhu prezentacije i usvajanje Nacrta Strateške platforme Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina od strane Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

Opis: Strateška platforma prezentuje se na sastanku Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, a rezultat sprovedbe ovog koraka jeste usaglašena strateška platforma i usvojena od strane Radnog tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Strateška platforma se dostavlja kao informacija Vladi TK.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.2.7. Konsultacije o strateškoj platformi razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: U svrhu dobivanja povratnih informacija od strane socio-ekonomskih partnera i svih drugih zainteresiranih strana, strateška platforma pušta se u konsultacije koje treba da traju minimalno 30 dana. Strateška platforma objavljuje se na web stranici Vlade Kantona, dostavlja jedinicama lokalne samouprave u sastavu Kantona, turističkim zajednicama gradova/općina Kantona, javnim

institucijama, javnim preduzećima i drugim zainteresiranim stranama. Po završetku javne rasprave, komentari i sugestije se objedinjavaju i prihvataju/odbijaju uz obrazloženje te time izrađuje finalna verzija strateške platforme koja potom služi kao osnova za operativno planiranje.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.3. Izrada operativnog okvira Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Rok: 10.10.2022. godine

3.3.1. Određivanje prioriteta mjera te indikatora prioriteta i mjera

Opis: Na osnovu inputa resornih ministarstava i stručnih podloga eksperata, Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i tematske grupe usaglašavaju prijedlog prioriteta za svaki strateški cilj te razmatraju predložene mjere za svaki od prioriteta kroz održavanje četiri radionice u četiri tematske grupe.

Rezultat sprovedenih radionica su prijedlozi prioriteta sa mjerama, indikatorima.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma / Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, članovi tematskih grupa

3.3.2. Identifikacija strateških projekata

Opis: Na osnovu inputa resornih ministarstava i stručnih podloga eksperata, Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i tematske grupe usaglašavaju prijedlozi strateških projekata. Rezultat sprovedenih radionica su prijedlozi strateških projekata sa očekivanim efektima za razvoj turizma na području Tuzlanskog kantona.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma / Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, članovi tematskih grupa

3.3.3. Sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima u svrhu definisanja strateških projekata Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina

Opis: Nakon identifikacije strateških projekata organizuje se sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima na kojem se definišu strateški projekti.

Rezultat sprovedbe ovog koraka jesu definisani strateški projekti.

Nosioci aktivnosti: Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.3.4. Provjera međusobne usklađenosti Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona sa ostalim strateškim dokumentima Kantona i F BiH

Opis: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma vrši provjeru usklađenosti Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona sa Strategijom razvoja Federacije BiH za period 2021.-2027. godina, ostalim strategijama višeg ili istog nivoa, strateškim dokumentima proizašlim iz procesa evropskih integracija i Okvirom za provođenje ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, Prostornog plana za području Tuzlanskog kantona 2005.-2025., samostalno ali i kroz radionicu sa Radnim tijelom Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona. Potom, Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma izrađuje dio strateškog dokumenta koji tematizira navedenu oblast te se, na taj način, osigurava usaglašenost svih elemenata strategije.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma / Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

3.3.5. Izcjeljivanje indikativnog finansijskog okvira (IFO) za implementaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Korak obuhvata izradu okvira potencijalno dostupnih finansijskih sredstava po strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama (iz budžeta, zaduživanja, EU i donatorskih) izrađuje se paralelno sa procesom definiranja prioriteta i mjera. Okvir se izrađuje na način da se izrađuje projekcija rasta i projekcija budžeta, projekcija mogućeg zaduživanja, i projekcija dostupnih EU i drugih finansijskih sredstava za realizaciju mera, koji se kumulativno sabiraju za svaki prioritet, odnosno strateški cilj uz pregled ukupno, iz budžeta i ostalih izvora finansiranja. Aktivnosti realizuje Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma uz saradnju sa Ministarstvom finansija Tuzlanskog kantona, što rezultira izrađenim okvirom potencijalno dostupnih finansijskih sredstava za realizaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.3.6. Sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima u svrhu usaglašavanja prioriteta, mera, strateških projekata i IFO Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027. godina

Opis: Nakon određivanje prioriteta i mera, te indikatora prioriteta i mera definisanja strateških projekata, provjere međusobne usklađenosti s ostalim strateškim dokumentima Kantona i F BiH i izrade indikativnog finansijskog okvira (IFO) organizuje se sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i Izvršnog tima na kojem se vrši usaglašavanje prethodno definisanih elemenata.

Rezultat sprovedbe ovog koraka jesu usaglašeni prioriteti, mjeri, strateški projekti i indikativni finansijski okvir (IFO).

Nosioci aktivnosti: Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.3.7. Definiranje okvira za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Uvažavajući stratešku platformu, definisane prioritete, mjere i strateške projekte Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma utvrđuje sadržaj opisa odgovornosti institucija nadležnih za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja turizma uz opis postupaka, dinamiku praćenja, izvještavanja i evaluacije. Rezultat aktivnosti jeste izrađeni okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.4. Izrada i usvajanje Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Rok: 31.12.2022. godine

3.4.1. Korekcije strateškog dokumenta u skladu sa nalazima evaluacije, dodatno usklađivanje, kontrola, lektorisanje dokumenta

Opis: Završna faza izrade Strategije razvoja turizma, prije konsultacija podrazumijeva eventualnu korekciju dokumenta u skladu sa nalazima evulacije, završnu kontrolu kvaliteta dokumenta, izradu izvršnog sažetka, lektorisanje itd. U okviru ovog koraka, Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja usvaja dokument koji predlaže Izvršni tim.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja, Radno tijelo Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja

3.4.2. Konsultacije na pripremljen dokument

Opis: Korak podrazumijeva završne javne konsultacije u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima koje će trajati minimalno 30 dana i biti organizovane u različitim oblicima javnog informisanja, kako bi bili dostupni svim zainteresovanim akterima. Učesnici u procesu su stručna javnost, svi nivoi vlasti u Kantonu, socio-ekonomski partneri, građani.

Rezultat aktivnosti jeste predstavljen dokument Strategije razvoja turizma širem krugu aktera i provedene konsultacije.

Konsultacije se mogu provesti online, kao i putem jednodnevног sastanka sa ključnim akterima, nastupi na TV emisijama i sl.

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.4.3. Proces usvajanja Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona

Opis: Nakon provođenja konsultacija, finalna verzija Strategije razvoja turizma se dostavlja na razmatranje Radnom tijelu Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja, a prije pokretanja formalne procedure usvajanja Strategije. Proces podrazumijeva sljedeće aktivnosti:

- Sastanak Radnog tijela Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja na kojem se vrši razmatranje i usvajanje Nacrta Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona
- Dostavljanje dokumenta Strategije razvoja turizma Vladi Kantona na usvajanje
- Dostavljanje dokumenta Strategije razvoja turizma Skupštini Tuzlanskog kantona na usvajanje

Nosioci aktivnosti: Izvršni tim za izradu Strategije razvoja turizma

3.4.4. Izrada Akcionog plana za period 2023.-2025.

Opis: Paralelno sa procesom usvajanja Strategije razvoja turizma, potrebno je krenuti u proces izrade trogodišnjeg akcionog plana, smjernica premijera i planova institucija u Kantonu koji predstavljaju implementirajuće dokumente Strategije razvoja turizma. Po potrebi mogu se održati radionice i konsultacije sa uredom premijera, sekretarom vlade, ali i u svim ministarstvima i institucijama.

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo trgovine, saobraćaja i turizma Tuzlanskog kantona

Aneks 1: Sadržaj strategije

Naslovna stranica

Predgovor

Sadržaj

Lista tabela i grafikona

Lista skraćenica

Vizija razvoja

Uvod

Metodologija i proces

Sažetak

Strateška platforma

Izvod iz situacione analize - osnovni razvojni parametri u oblasti turizma Tuzlanskog kantona

Strateški ciljevi razvoja turizma

Strateški cilj 1....

Strateški cilj 2...

Strateški cilj 3...

Strateški cilj x...

Prioriteti i mjere sa indikatorima

Strateški projekti

Indikativni finansijski okvir

Sažeti pregled: strateški ciljevi, prioriteti, mjere i strateški projekti

Okvir za praćenje, provođenje, izvještavanje i evaluaciju Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona za period 2022.-2027.

Aneksi